

10 Ränta

10.1 Allmänt

I avsnittet behandlas bestämmelserna om ränta i 19 kap. SBL.

Bestämmelserna om ränta enligt SBL ersätter bestämmelserna om dröjsmålsavgift, anståndsrenta, respitränta, restitutionsränta som gällde före 1998 och restavgift som gällde före 1993 enligt ML.

Utgångspunkten för ränteberäkningen i skattekontosystemet är en basränta. SKV fastställer basräntan.

I skattekontosystemet beräknas intäktsränta och kostnadsränta. Intäktsränta beräknas för varje dag det finns ett överskott på skattekontot och kostnadsränta beräknas för varje dag skattekontot visar på ett underskott. Intäktsräntan är inte skattepliktig. Kostnadsräntan är inte avdragsgill.

Intäktsräntan ska ge kontohavaren kompensation för tillgodohavanden på kontot. Intäktsräntan beräknas efter en räntesats av basräntan. Kostnadsräntan, som beräknas efter tre nivåer, ska fungera dels som ett påtryckningsmedel så att skatter och avgifter betalas i rätt tid, dels täcka statens kreditkostnader.

Intäktsräntan och kostnadsräntan tillgodoförs respektive påförs en gång i månaden i samband med avstämningen av skattekontot. Räntan läggs sedan till saldoto vilket innebär en beräkning av ränta på ränta (kapitalisering).

En inbetalning kan inte styras till att avse en betalning av en viss skuld utan räknas av mot samtliga debiteringar på skattekontot. Underskottet eller överskottet på kontot påverkas av inbetalningen från och med dagen efter den då beloppet bokförts på SKV:s särskilda konto för skatteinbetalningar (post- eller bankgiro).

SKV får befria från kostnadsränta om det finns synnerliga skäl. RSV har meddelat rekommendationer m.m. (RSV S 2000:9) om befrielse helt eller delvis från kostnadsränta.

10.2 Grunder för ränteberäkning m.m.

Huvudprincip

19 kap. 1 § SBL

Den skattskyldige skall betala ränta (kostnadsränta) eller tillgodoföras ränta (intäktsränta) enligt bestämmelserna i detta kapitel. *Lag (1997:483)*.

19 kap. 2 § SBL

Ränteberäkningen skall grundas på den sammanlagda skatteskuld eller skattefordran enligt denna lag som den skattskyldige har varje dag.

Till den del skatteskulden gäller skatt som avses i 4, 5 eller 7 § beräknas kostnadsränta inte för tiden från och med den 13 februari till och med den 3 maj taxeringsåret på belopp upp till och med 20 000 kronor. *Lag (1997:483).*

Den skattskyldige ska betala kostnadsränta eller tillgodoföras intäktsränta enligt bestämmelserna i 19 kap. Det är inte de enskilda beloppen i beskattningsbesluten som utgör grunden för ränteberäkningen utan den sammanlagda skatteskulden (underskott) eller skattefordran (överskott) enligt SBL som den skattskyldige har varje dag på skattekontot.

Ändrad ränteberäkning**19 kap. 15 § SBL**

Om ett beslut som har legat till grund för en beräkning av ränta ändras, skall motsvarande ändringar göras i ränteberäkningen. *Lag (1997:483).*

Om ett beslut som legat till grund för en beräkning av ränta ändras, ska motsvarande ändringar göras i ränteberäkningen.

Exempel 1

Ränteberäkning vid omprövningsbeslut (sänkning)

Vid avstämningstillfället i juli gjordes följande sammanställning per ränteberäkningsdag.

Rtb.dag	Specifikation	Belopp	Räntesaldo
040606	Ingående saldo	0	+/-0
040615	Deb.prel.skatt	-2 000	
040615	Moms april 2003	-12 000	-14 000
040622	Inbetalning	+14 000	+/-0
Räntetid	Räntesaldo	Ränta	
040606-0614	0		
040615-0621	-14 000	10 000	Låg kostnadsränta
		4 000	Hög kostnadsränta
040622-0703	0		

Vid avstämningstillfället i augusti gjordes följande sammanställning per ränteberäkningsdag.

Rtb.dag	Specifikation	Belopp	Räntesaldo
040704	Ingående saldo	0	+/-0
040713	Deb.prel.skatt	-2 000	
040713	Moms maj 2003	-7 000	-9 000
040720	Inbetalning	+9 000	+/-0

Räntetid	Räntesaldo	Ränta
040704-0712	0	
040713-0719	-9 000	9 000 Låg kostnadsränta
040720-0801	0	

Ett omprövningsbeslut 04-08-20 som avser moms april 2004 bokförs på kontot samma dag. Beslutet innebär en sänkning med 5 000 kronor till 7 000 kronor. Beloppet 5 000 kronor ska tillgodoföras den skattskyldiges skattekonto med räntebereäkning fr.o.m. 040614 (ursprunglig förfalldag).

Vid avstämningsstillfället i september görs följande sammanställning per räntebereäkningsdag.

Rtb.dag	Specifikation	Belopp	Räntesaldo
040802	Ingående saldo	0	+/-0
040818	Deb.prel.skatt	-2 000	
040818	Moms juni 2004	-7 000	-9 000
040823	Inbetalning	+9 000	+/-0
040615	Beslut 040820	+5 000	

Vid avstämningsstillfället i september kommer kostnadsränta att bereäknas enligt följande.

Räntetid	Räntesaldo	Ränta
040615-0621	-9 000	Låg kostnadsränta
040622-0703	+5 000	Intäktsränta
040704-0712	+5 000	Intäktsränta
040713-0719	-4 000	Låg kostnadsränta
040720-0801	+5 000	Intäktsränta
040802-0817	+5 000	Intäktsränta
040818-0822	-4 000	Låg kostnadsränta
040823-0904	+5 000	Intäktsränta

10.3 Basränta

19 kap. 3 § SBL

Ränta skall bereäknas med utgångspunkt från en räntesats (basränta) som motsvarar den räntesats som gäller för sexmånaders statskuldväxlar. Basräntan skall fastställas till helt procenttal enligt de närmare föreskrifter som meddelas av regeringen. Den fastställda basräntan skall gälla från och med närmast kommande kalendermånad. *Lag (1997:483)*.

Utgångspunkten för räntebereäkningen i skattekontosystemet är en basränta som fastställs av SKV och publiceras i Skatteverkets författningssamling. Basräntan bereäknas till genomsnittliga säljräntan på sexmånaders statskuldväxlar under tiden från och med den 16 i en månad till och med den 15 i månaden efter. Den fastställda basräntan gäller från och med närmast följande kalendermånad (56 § SBF).

Basräntan ska avrundas till närmast hela procenttal. Om genomsnittsräntan ligger mitt emellan två hela procenttal ska den avrundas nedåt. Basräntan ändras när genomsnittsräntan – efter avrundning – ändras med minst en procentenhet.

RSV har fastställt basräntan vid fyra tillfällen (RSFS 1997:23, 1998:14, 1999:2, 1999:16 och 2003:13).

Tidsperiod	Basräntenivå
98-01-01–98-06-30	5 %
98-07-01–99-01-31	4 %
99-02-01–99-11-30	3 %
99-12-01–03-03-01	4 %
03-04-01	3 %

10.4 Kostnadsränta

Räntesats

Kostnadsränta tas ut i tre nivåer. Utgångspunkten är basräntan. Den låga kostnadsräntan motsvarar basräntan, mellanräntan är 125 % av basräntan och den höga kostnadsräntan är basräntan plus 15 procentenheter.

Kostnadsräntan är inte avdragsgill.

10.4.1 Påförande av kostnadsränta

19 kap. 10 § SBL

Kostnadsränta påförs för varje månad. *Lag (1997:483).*

Om bestämmelserna i 4, 5, 7 och 8 §§ medför att ränta skall beräknas efter en räntesats som är högre än basräntan, skall den högsta räntesatsen ersättas med en räntesats motsvarande basräntan på ett belopp upp till och med sammanlagt 10 000 kronor. Om den skattskyldige betalar en del av skatteskulden, skall den delen anses vara den på vilken den högsta kostnadsräntan skulle ha beräknats. *Lag (1997:1032).*

Kostnadsränta beräknas inte efter den dag betalning har skett eller statens fordran på skatten har preskriberats. *Lag (1997:483).*

Kostnadsränta beräknas dag för dag på det underskott som finns på skattekontot och påförs varje månad i samband med avstämningen och läggs till skattekontots saldo. Detta medför en beräkning av ränta på ränta, dvs. en kapitalisering. Kostnadsränta beräknas till och med den dag en betalning eller kreditering bokförts på SKV:s särskilda konto för skattebetalningar för de dagar den skattskyldige har en skatteskuld (underskott) på sitt skattekonto.

Ett underskott på skattekontot för skatt, som har fastställts genom ett beslut i enlighet med en inlämnad skattedeklaration, uppkommer först efter ordinarie förfallodag (16 kap. 4 § SBL). Före denna tidpunkt beräknas inte kostnadsränta.

Skattetillägg och förseningsavgift ska betalas senast den förfalldag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från beslutet om debitering av skattetillägg eller förseningsavgift. Därefter beräknas kostnadsränta enligt bestämmelserna om sen betalning.

I skattekontosystemet är det inte möjligt att direkt avgöra vilka skatteskulder ett underskott består av eftersom det inte finns någon avräkningsordning. För att man inte ska tvingas att fördela ett underskott på olika skatter behandlas ett underskott, som inte överstiger 10 000 kronor på ett och samma sätt oberoende av hur det uppkommit. På ett sådant underskott beräknas alltid den låga kostnadsräntan, dvs. lika med basräntan. Om olika räntesatser är tillämpliga ska vid betalning av en del av skatteskulden i första hand den delen anses vara betald på vilken den högsta kostnadsräntan skulle ha beräknats (jfr prop. 1997/98:33 s. 46).

Detta får betydelse i de fall som räntebestämmelserna medför att ränta ska beräknas efter en räntesats som är högre än basräntan. Då ska den högsta räntesatsen ersättas med en räntesats motsvarande basräntan på ett belopp upp till och med sammanlagt 10 000 kronor. Om den skattskyldige betalar en del av skatteskulden, ska den delen anses vara den på vilken den högsta kostnadsräntan skulle ha beräknats.

Kostnadsränta beräknas inte efter den dag statens fordran på skatten har preskriberats.

10.4.2 Kostnadsränta vid sen betalning

19 kap. 8 § SBL

Om betalning inte sker i rätt tid, skall ränta, för tid efter den dag skatten senast skulle ha betalats till dess ränta skall beräknas enligt 9 §, beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan plus 15 procentenheter. Lag (1997:1032).

Om en betalning inte sker i rätt tid, ska ränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan plus 15 procentenheter, dvs. hög kostnadsränta. Detta gäller till dess skulden betalats eller registrerats hos KFM. (Under tiden 1 januari till och med den 31 augusti 1998 ska, enligt punkt 4 av övergångsbestämmelserna till SFS 1998:232, räntan beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan).

Till den del skatten inte överstiger 10 000 kronor ska dock räntan alltid beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

10.4.3 Kostnadsränta vid indrivning

19 kap. 9 § SBL

När det är fråga om skatt som har lämnats till kronofogdemyndigheten för indrivning eller för verkställighet enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter beräknas kostnadsräntan efter en räntesats som motsvarar basräntan från och med dagen efter den då beslutet om skatten registrerades i utsoknings- och indrivningsdatabasen enligt lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i kronofogdemyndigheternas verksamhet. *Lag (2001:191)*.

Kostnadsränta beräknas för skatt som har lämnats till KFM för indrivning, eller för verkställighet enligt lagen (1978:880) om betalningssäkring för skatter, tullar och avgifter. Räntan beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan från och med dagen efter den då beslutet om skatten registrerats i utsokningsregistret.

KFM beräknar ränta för tiden efter det att skulden lämnats för indrivning.

10.4.4 Kostnadsränta vid anstånd

19 kap. 6 § SBL

När det är fråga om skatt som omfattas av anstånd och som skall betalas när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av beslutet om anstånd. *Lag (1997:483)*.

Vid anstånd enligt 17 kap. 5, 6 a eller 7 § skall dock räntan beräknas från och med dagen efter den då anståndet beviljades. *Lag (2001:328)*.

Ränta enligt denna paragraf beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan. *Lag (1997:483)*.

På skatt som omfattas av anstånd och som återstår att betala när anståndstiden gått ut beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag till och med den dag betalning senast ska ske med anledning av anståndsbeslutet.

Vid anstånd med betalning av skatt på grund av totalförsvartjänstgöring (17 kap. 5 § SBL) eller synnerliga skäl (17 kap. 7 § SBL) beräknas dock kostnadsränta från och med dagen efter den då anståndet beviljades.

Ränta beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan.

10.4.5 Kostnadsränta vid omprövning och överklagande

19 kap. 7 § SBL

När det är fråga om skatt som skall betalas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag eller den tidigare dag som skatten enligt 16 kap. 7 § anses vara betald eller, när det är fråga om slutlig skatt, från och med den 13 februari taxeringsåret till och med den dag betalning senast skall ske med anledning av Skatteverkets eller

domstolens beslut. *Lag (2003:664)*.

Kostnadsränta enligt första stycket beräknas efter en räntesats som motsvarar basräntan. Om skatten skall betalas till följd av ett beslut om skönsbeskattning i avsaknad av redovisning enligt 11 kap. 19 § andra stycket beräknas dock kostnadsräntan efter en räntesats som motsvarar basräntan plus 15 procentenheter. *Lag (1997:483)*.

När skatt ska betalas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol beräknas kostnadsränta från och med dagen efter skattens ursprungliga förfalldag till och med den dag betalning senast ska ske enligt omprövningsbeslutet eller beslutet om vissa debiteringsåtgärder.

Kostnadsränta beräknas efter den eller de räntesatser som motsvarar basräntan under rätetiden.

Om skatten ska betalas till följd av ett beslut om skönsbeskattning i avsaknad av skattedeklaration beräknas kostnadsräntan från och med den ursprungliga förfalldagen till och med den dag betalning senast ska ske efter en räntesats som motsvarar den höga kostnadsräntan. Dock ska, under förutsättning att den skattskyldige inte har något underskott på skattekontot, kostnadsränta motsvarande basränta beräknas på ett belopp upp till och med 10 000 kronor.

Exempel 2

I avsaknad av skattedeklaration skönsbeskattar SKV, genom omprövningsbeslut, företaget med ett skattebelopp om 40 000 kronor. Dessutom påförs skattetillägg och förseningsavgift med sammanlagt 9 000 kronor. Det sammanlagda beloppet 49 000 kronor ska vara betalt enligt huvudregeln.

Kostnadsränta beräknas enligt följande under förutsättning att inget annat finns på skattekontot:

På de första 10 000 kronor beräknas kostnadsränta motsvarande basränta från och med ursprunglig förfalldag (19 kap. 10 § 2 st. SBL). På 30 000 kronor beräknas hög kostnadsränta från och med ursprunglig förfalldag. På beloppet 9 000 kronor beräknas kostnadsränta först efter det att förfalldagen för skattetillägget och förseningsavgiften passerats enligt bestämmelserna om sen betalning.

10.4.6 Befrielse från kostnadsränta

10.4.6.1 Allmänt

19 kap. 11 § SBL

Skatteverket får helt eller delvis befria en skattskyldig från kostnadsränta, om det finns synnerliga skäl. *Lag (2003:664)*.

SKV får helt eller delvis befria en skattskyldig från kostnadsränta om det föreligger synnerliga skäl.

RSV har meddelat rekommendationer m.m. om befrielse helt eller delvis från kostnadsränta enligt SBL (RSV S 2000:9).

Det ankommer på SKV att i varje enskilt fall pröva frågan om befrielse. Det finns inte något krav på ansökan, vare sig muntlig eller skriftlig, för att befrielse ska kunna medges. Däremot behöver SKV inte göra efterforskningar när kännedom om befrielsegrunder saknas.

I fråga om möjligheten till befrielse från kostnadsränta görs följande uttalanden i prop. 1996/97:100 s. 346 och 347:

”Utrymme bör finnas att i vissa fall underlåta att påföra eller att medge befrielse från ränta. Dessa möjligheter bör, som utredningen framhållit, avse främst skattskyldiga som inte har löpande skatte- och avgiftsbetalningar och bör i första hand grundas på omständigheter som rör den skattskyldiges person. Som exempel på en sådan omständighet nämner utredningen sjukdom och med sjukdom jämförbara förhållanden som medfört att betalningsskyldigheten inte kunnat fullgöras av den skattskyldige själv eller annan som den skattskyldige kunnat anlita. Det kan också vara fråga om något annat förhållande som den betalningsskyldige inte kunnat råda över. Det får då förutsättas att betalningsskyldigheten fullgörs så snart det förhållande som orsakat förseningen upphört. Av betydelse är även när i förhållande till en förfallodag som den omständighet som återopas som grund för en försening inträffat. Trots hinder att själv fullgöra betalningsskyldigheten kan nämligen den skatt- eller avgiftsskyldige ha haft tid att ordna så att betalningen kommit till stånd på annat sätt.

[...]

Räkna bör självfallet inte tas ut om en betalning inte bokförts på skattemyndighetens konto i rätt tid på grund av något förhållande som skattemyndigheten har ansvar för.

I en befrielsesituation kan det finnas anledning att väga in hur den skatt- eller avgiftsskyldige tidigare skött sina betalningar. Det är emellertid i första hand omständigheterna i det enskilda fallet som bör avgöra om befrielse ska medges. Tidigare misskötsamhet utesluter därför inte befrielse vid exempelvis akut sjukdom eller olyckshändelse.”

Möjligheten för skattskyldiga med löpande skatte- och avgiftsbetalningar, dvs. för dem som har debiterad F-skatt, särskilt debiterad A-

skatt eller som ska lämna skattedeklaration, att få hel befrielse från kostnadsränta är begränsad (jfr prop. 1996/97:100 s. 346).

10.4.6.2 Hel befrielse

Frågan om hel befrielse kan bli aktuell på grund av förhållanden som rör den skattskyldiges person. Detta innebär att en skattskyldig med löpande skattebetalningar normalt inte kan återropa sjukdom eller olyckshändelse som grund för hel befrielse av kostnadsränta eftersom det förutsätts att denne utan större dröjsmål kan ordna så att betalning kan ske. Delvis befrielse kan dock komma i fråga, se avsnitt 10.4.6.3.

Frågan om hel befrielse kan vidare bli aktuell när kostnadsränta påförts på grund av förhållanden som den skattskyldige inte kunnat råda över. En lång handläggningstid i ett omprövnings- eller anståndsärende kan medföra såväl kostnadsränta som andra olägenheter för den skattskyldige. Om ett ärende handlagts så att SKV kan ha ådragit sig skadeståndsskyldighet bör hel befrielse övervägas.

Ytterligare exempel på förhållanden som den skattskyldige inte kunnat råda över kan vara när en inbetalning inte kunnat ske i rätt tid på grund av att ett beskattningsbeslut inte kommit denne tillhanda. Som exempel nämns i RSV:s rekommendationer att SKV, trots att den skattskyldige meddelat adressändring, har felaktig adressuppgift i skatterregistret. I dessa fall bör hel befrielse avse ränta från förfallodagen och för högst 30 dagar från det att den skattskyldige kan antas ha fått kännedom om sin betalningsskyldighet.

Om den skattskyldige gör gällande att en inbetalning inte kunnat ske i tid på grund av att skattedeklaration eller inbetalningshandlingar saknats bör denna omständighet i regel inte utgöra skäl för hel befrielse från kostnadsränta.

Hel befrielse bör dock, enligt RSV:s rekommendationer, medges om den skattskyldige har erhållit skattedeklaration och inbetalningshandlingar för sent på grund av något förhållande som helt kan hänföras till SKV. Detta kan förekomma t.ex. när en skatte- och avgiftsanmälan inte har behandlats i rimlig tid. Handläggningstiden för ärenden av detta slag bör normalt inte överstiga 14 dagar.

En förutsättning för hel befrielse bör vara att en sådan anmälan som krävs har lämnats i tid, att den innehållit fullständiga och korrekta uppgifter och dessutom att inbetalning bokförts på SKV:s särskilda konto för skatteinbetalningar inom 14 dagar från det SKV sänt ut de handlingar som den skattskyldige behöver för att kunna redovisa och betala.

När det är fråga om löpande betalningar för en skattskyldig som redan är registrerad, bör den omständigheten att han inte fått förtryckta inbetalningskort inte föranleda befrielse, eftersom han kan använda vanliga inbetalningskort i stället.

Andra omständigheter som den skattskyldige inte kunnat råda över men som inte är hänförliga till SKV kan vara när en inbetalning försenas på grund av handhavandefel hos betalningsförmedlare.

Förfalldagens innebörd, dvs. att ett belopp anses ha betalats den dag då betalningen bokförts på SKV:s särskilda konto för skatteinbetalningar, gör att inbetalaren står risken för att beloppet bokförs i rätt tid. Har betalningsförmedlaren förorsakat försening av en inbetalning ska den skattskyldige alltid vända sig till betalningsförmedlaren för att begära kompensation för påförd kostnadsränta. Undantagsvis kan det förhållandet att ett betalningsinstitut inte på normalt sätt kunnat överföra betalningen till SKV:s konto utgöra grund för befrielse.

Följande uttalar i prop. 1996/97:100 s. 346:

”Som befrielsegrund bör vidare i vissa fall betraktas det förhållandet att det betalningsinstitut som anlitas, t.ex. på grund av ett datorhaveri eller andra jämförbara särskilda omständigheter, inte klarat att på normalt sätt överföra betalningen till skattemyndighetens konto. Befrielse bör också kunna medges i de fall som Postgirot Bank AB pekat på, dvs. förseningar som beror på ett tillfälligt handhavandefel hos betalningsförmedlaren eller inte fungerande datorkommunikation. Det måste dock vara fråga om sådana förhållanden som den skattskyldige inte har haft anledning att räkna med. För befrielse i sådana situationer där den försenade betalningen beror på förhållanden hos betalningsförmedlaren och som i regel rör ett större antal skattskyldiga eller annars avser ett mer väsentligt belopp bör krävas att betalningsförmedlaren kompenserar staten för dess räntekostnad. Dessa situationer bör regleras i de avtal om betalningsförmedling som Riksskatteverket träffar med betalningsförmedlarna och bör lämpligen hanteras under medverkan av Riksskatteverket.”

I RSV:s rekommendationer sägs att hel befrielse från kostnadsränta bör ske när förseningen beror på tillfälliga handhavandefel eller inte fungerande datorkommunikation hos betalningsförmedlare.

Till den del felet beror på den skattskyldige bör ingen befrielse komma ifråga, se dock 10.4.6.4.

10.4.6.3 Delvis befrielse

SKV får delvis befria från kostnadsränta om det finns synnerliga skäl. Delvis befrielse kan bli aktuellt i de fall sådana omständigheter som kan utgöra skäl för hel befrielse föreligger men inte kan anses tillräckligt starka för att motivera detta.

Delvis befrielse bör ske på så sätt att kostnadsräntan sätts ner till ett belopp som motsvarar basräntan.

Sjukdom eller olyckshändelse som drabbat skattskyldig med löpande skattebetalningar eller ansvarig tjänsteman i nära anslutning till betalningstillfället kan anses utgöra skäl för delvis befrielse från kostnadsränta. En förutsättning för detta är normalt att den skattskyldige kan visa att det inte funnits någon annan som kunnat fullgöra betalningsskyldigheten i tid. Skattskyldiga med löpande redovisning och betalning torde kunna ordna så att inbetalning kan ske utan större dröjsmål även i dessa situationer. Som en ytterligare förutsättning för delvis befrielse i dessa fall bör därför krävas att inbetalning skett inom 14 dagar från förfallodagen.

Någon mera ingående prövning av sjukdomens art och omfattning m.m. behöver normalt inte göras. Läkarintyg eller annat intyg bör krävas in endast om det anses nödvändigt för bedömningen.

10.4.6.4 Övriga omständigheter

Om kostnadsräntan beror på ett fel som SKV har begått bör delvis befrielse kunna medges även om den skattskyldige orsakat felet, dock under förutsättning att den skattskyldiges åtgärd var ursäktlig. Allmänt sett kan därvid högre krav ställas på en skattskyldig med löpande skatte- och avgiftsbetalningar.

10.4.6.5 Omständigheter som inte bör föranleda befrielse

Befrielse bör inte medges på grund av bristande betalningsförmåga, bristande kunskaper om gällande bestämmelser eller om inbetalningen är försenad på grund av semester eller liknande.

10.5 Intäktsränta

Huvudregel

19 kap. 12 § SBL

Intäktsränta beräknas, om inte annat följer av 13 §, från och med dagen efter den då den skattskyldiges betalning bokförs på Skatteverkets särskilda konto för skatteinbetalningar enligt denna lag eller ett belopp annars tillgodoräknas till den dag då beloppet används för betalning av skatt eller betalas tillbaka. När det är fråga om skatt som skall tillgodoräknas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol beräknas räntan från och med dagen efter skattens ursprungliga förfalldag. *Lag (2003:664).*

Huvudregeln är att intäktsränta beräknas från och med dagen efter den dag då den skattskyldiges betalning bokförts på SKV:s särskilda konto för skattebetalningar, eller ett belopp annars tillgodoräknas, till den dag då beloppet används för betalning av skatt eller betalas tillbaka. När det är fråga om skatt som ska tillgodoräknas till följd av ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol beräknas räntan från och med dagen efter skattens ursprungliga förfallodag.

En inbetalning som avser att möta en debitering, men som bokförs före debiteringens förfallodag påverkar skattekontots saldo positivt och på ett eventuellt överskott beräknas ränta fram till förfalldagen.

Exempel 3

Ränteberäkn.dag	Specifikation	Belopp	Räntesaldo
040404	Ingående saldo	0	0
040408	Inbetalning	+ 8 000	+ 8 000
040414	Moms	- 8 000	0
040501	Utgående saldo	0	0

Intäktsräntan beräknas enligt följande

Räntetid	Räntesaldo	Ränta
040404-040408	0	
040409-040413	+ 8 000	Intäktsränta
040414-040501	0	

Intäktsräntan tillgodoförs vid kommande avstämningsstillfälle och läggs till saldoot på skattekontot.

Undantag från huvudregel

19 kap. 13 § SBL

Intäktsränta skall beräknas från och med den 13 februari taxeringsåret för

1. skatt som skall betalas tillbaka på grund av nedsättning enligt 11 kap. 13 § eller enligt ett beslut om slutlig skatt efter avdrag enligt 11 kap. 14 § andra stycket 1 och tillägg enligt 11 kap. 14 § andra stycket 2 a och b, eller
2. skatt som skall betalas tillbaka enligt 18 kap. 3 §. *Lag (1997:483)*.

För överskjutande ingående mervärdesskatt som har redovisats i skattedeklaration enligt 10 kap. 18 eller 19 § beräknas räntan från och med dagen efter den dag som skatten enligt 16 kap. 7 § anses vara betald. *Lag (1998:232)*.

Det finns undantag från huvudregeln, bl.a. för överskjutande ingående moms som har redovisats i skattedeklaration. I dessa fall beräknas ränta från och med dagen efter den dag som skatten enligt 16 kap. 7 § SBL anses vara betald. Anledningen till detta är att det ska vara möjligt att använda denna moms som betalning av annan, i skattedeklarationen, redovisad skatt utan att räntekonsekvenser uppkommer. Denna ränteberäkningsdag gäller även fort-

sättningsvis för ifrågavarande redovisningsperiod, vad gäller eventuell rättelse som innebär att det utbetalda beloppet ska återbetalas.

Exempel 4

Redovisningsperiod: augusti 2004

Förfallodag: 04-10-12

Ankomstdag skattedeklaration: 04-09-02

Moms att återfå: 150 000 kronor

Räntedag: 04-09-14

Den skattskyldige inkommer med en rättelsedeklaration den 22 november 2004 som utvisar moms att betala med 50 000 kronor. SKV gör ett omprövningsbeslut med ett höjningsbelopp på 200 000 kronor.

Beslutet medför att ett belopp på 150 000 kronor får räntebäkningsdag den 14 september 2004 och resterande höjning 50 000 kronor får räntebäkningsdag den 13 oktober 2004.

Räntesats

19 kap. 14 § SBL

Intäktsränta beräknas efter en räntesats som motsvarar 45 % av basräntan och tillgodoförs varje månad. *Lag (1997:483)*.

Intäktsräntan bestäms med utgångspunkt i basräntan. Intäktsräntan beräknas efter en räntesats som motsvarar 45 % av basräntan.

Intäktsränta tillgodoförs varje månad i samband med avstämning och läggs till skattekontots saldo. Detta medför en beräkning av ränta på ränta, dvs. en kapitalisering.

Intäktsräntan är inte skattepliktig.